

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Факультет ветеринарної медицини
Кафедра епізоотології, мікробіології і вірусології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету
Цвіліховський М. І.
_____”
_____ 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри епізоотології, мікробіології і вірусології
Протокол № 6 від 25 травня 2021 р.
Завідувач кафедри
Мельник В. В.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ПРЕВЕНТИВНІ ВЕТЕРИНАРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗАРАЗНИХ ХВОРОБ
СОБАК І КОТІВ”**

напрямок підготовки — ОКР „Магістр”
спеціальність — 211 Ветеринарна медицина
спеціалізація _____
Факультет ветеринарної медицини

Розробники: кандидат ветеринарних наук доцент Сорокіна Н.Г..
кандидат ветеринарних наук доцент Мартинюк О.Г.

1. Опис навчальної дисципліни

ПРЕВЕНТИВНІ ВЕТЕРИНАРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗАРАЗНИХ ХВОРОБ СОБАК І КОТІВ

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень

Освітньо-кваліфікаційний рівень	Магістр
Напрямок підготовки	Ветеринарна медицина
Спеціальність	211 Ветеринарна медицина
Спеціалізація	—

Характеристика навчальної дисципліни

Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	275
Кількість кредитів ECTS	8
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (за наявності)	—
Форма контролю	Екзамен, диференційований залік

Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання

	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	1,5	—
Семестр	2,3	—
Лекційні заняття	31 год.	— год.
Практичні, семінарські заняття	год.	— год.
Лабораторні заняття	62 год.	— год.
Самостійна робота	182 год.	— год.
Індивідуальні завдання	год.	— год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	2 год.	—

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

“Превентивні ветеринарні технології заразних хвороб собак і котів” (далі – ПВТЗХСК) — це навчальна дисципліна, яка вивчає методи профілактики і заходи боротьби з інфекційними хворобами собак і котів на основі об'єктивних комплексних знань про закономірності епізоотичного процесу (виникнення, прояву, поширення і згасання епізоотій).

Знання, отримані при вивченні навчальної дисципліни ПВТЗХСК та інших навчальних дисциплін, застосовуються та перевіряються у періоди виробничої практики та написання магістерської роботи.

Мета навчальної дисципліни ПВТЗХСК полягає у поглибленні у магістранта теоретичних знань з діагностики, лікування та профілактики інфекційних хвороб собак і котів, набуття ним практичних навиків лабораторної діагностики та підготовці до самостійної наукової й практичної роботи.

Завдання навчальної дисципліни ПВТЗХСК:

- оволодіти сучасними методами діагностики, лікування та профілактики інфекційних хвороб собак і котів;
- навчитись проводити наукові експерименти, здійснювати їх статистичну та математичну обробку, формувати оцінку ризиків щодо захворювань;
- отримати навички та теоретичну підготовку із загальної епізоотології, навчитись аналізувати епізоотичну ситуацію на прикладі інфекційних хвороб собак і котів;
- опрацювати наукові та інформаційні джерела із сфери державних та міжнародних епізоотичних організацій (Міжнародне епізоотичне бюро, Продовольча та сільськогосподарська організація ООН, Всесвітній фонд дикої природи, Світова організація торгівлі тощо).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- сучасні методи досліджень заразних хвороб собак і котів;
- чинні закони та інші нормативно-правові акти щодо безпеки та розповсюдження заразних хвороб собак і котів.

вміти:

- ставити діагноз на інфекційні та інвазійні хвороби собак і котів;
- диференціювати збудників хвороб;
- проводити дослідження собак і котів та об'єктів довкілля;
- розробляти і упроваджувати лікувально-профілактичні заходи при заразних хворобах собак і котів;
- володіти сучасними методами досліджень.

3. Програма навчальної дисципліни:

Змістовий модуль 1. Інфекційні хвороби собак.

Тема лекційного заняття 1. Сказ (rabies) – гостра інфекційна хвороба всіх теплокровних, що належить до групи вірусних зоонозів і розвивається внаслідок укусу або ослинення хворою твариною, характеризується енцефаломієлітом, що призводить до паралічів і смерті, надзвичайно високою агресивністю, проявами різкого збудження рухових центрів, судоми м'язів глотки і дихальних м'язів з наступним їх паралічем і слинотечею. Сприйнятливі домашні та дикі тварини всіх видів, а також людина.

Сказ поширений майже на всіх континентах і має панзоотичний характер. При цьому половина від загальної кількості всіх спалахів сказу, зареєстрованих у світі, припадає на Європу, чверть – на Африку, 11% – на Азію і 12% – на Америку. Хворобу не реєструють лише в Австралії, Великобританії та Японії.

Тема лекційного заняття 2. Лептоспіроз – інфекційне природно-вогнищеве захворювання, яке характеризується короткочасною лихоманкою, гемоглобінурією (гематурією), виразковим стоматитом, геморагічним гастроентеритом, жовтяницею і нервовими явищами.

Тема лекційного заняття 3. Дерматофітози (стригучий лишай, трихофітія, мікроспорія, фавус) – група зооантропонозних грибкових хвороб різних видів тварин; характеризується появою на шкірі різко обмежених ділянок з обламаними волосками або розвитком локальних запалень шкіри та її похідних з виділенням серозно-гнійного ексудату.

Тема лекційного заняття 4. Чума собак (хвороба Карре, інфекційна катаральна лихоманка собак) – гостра контагіозна хвороба, яка характеризується гарячкою, катаральним запаленням слизових оболонок органів дихання, травлення й сечовиділення, а також ураженням центральної нервової системи, очей та шкіри.

Тема лекційного заняття 5. Парвовірусний ентерит (Parvovirus enteritis) – контагіозне вірусне захворювання собак, яке характеризується в основному гострим геморагічним ентеритом, зневодненням організму, лейкопенією і міокардитом.

Тема лекційного заняття 6. Інфекційний трахеобронхіт (інфекційний ларинго-трахеобронхіт, "комплекс вольєрного кашлю – собачий кашель", "кашель псарень", бордетельоз) – висококонтагіозна гостро-протікаюча змішана інфекція, яка характеризується переважно ураженням респіраторної системи собак і супроводжується сухим судомним кашлем.

Тема лекційного заняття 7. Вірусний папіломатоз собак – це вірусне зоонозне захворювання, яке проявляється утворенням специфічних доброякісних новоутворень на слизовій оболонці ротової порожнини. В останні роки відзначено зростання захворюваності собак вірусним папіломатозом ротової порожнини.

Тема лекційного заняття 8. Коронавірусний ентерит (Coronavirus enteritis) – це висококонтагіозне вірусне захворювання собак, яке характеризується геморагічним запаленням шлунково-кишкового тракту, зневодненням і загальним виснаженням організму.

Змістовий модуль 2. Інфекційні хвороби котів

Тема лекційного заняття 1. Панлейкопенія (чума, інфекційний парвовірусний ентерит, тиф, інфекційний агранулоцитоз) – висококонтагіозна вірусна хвороба котів, яка характеризується явищами панлейкопенії, ураженням шлунково-кишкового тракту, респіраторних органів, серця, загальною інтоксикацією і зневодненням організму та високою летальністю. Хвороба характеризується значним зниженням лейкоцитів (тобто панлейкопенією) і руйнуванням слизової кишкової порожнини, що, в свою чергу, призводить до ентериту.

Тема лекційного заняття 2. Каліцивірусна інфекція (Feline calicivirus disease; каліцивіроз) – гостро протікаюча висококонтагіозна хвороба котів, що супроводжується гарячкою, з ураженням респіраторних органів і ротової порожнини, утворенням виразок на язичку, м'якому і твердому піднебінні, губах і ніздрях, у важких випадках пневмоніями, іноді артритами.

Тема лекційного заняття 3. Вірусний імунодефіцит котів (інфекційний імунодефіцит котів) – це переважно латентна інфекція, яка характеризується ураженням імунної системи.

Тема лекційного заняття 4. Герпесвірусна інфекція (інфекційний ринотрахеїт, герпесвірусний ринотрахеїт, вірусний ринотрахеїт) – контагіозне захворювання, яке характеризується лихоманкою, катаральним запаленням верхніх дихальних шляхів і ураженням очей.

Тема лекційного заняття 5. Інфекційний перитоніт (Feline infectious peritonitis) – це підгостро або хронічно протікаюча вірусна хвороба диких і домашніх котів, яка викликана одним з котячих коронавірусів. Захворювання проявляється в трьох формах – ексудативній (вологій), проліферативній (сухій), а у 75% котів у прихованій (безсимптомній) формі. Найчастіше інфекційний перитоніт уражає тварин віком від шести місяців до 5-и років.

Тема лекційного заняття 6. Вірусна лейкемія (лейкемія, лейкоз, лімфосаркома) – пухлинне захворювання гемолімфопоетичної системи котів, яке характеризується злоякісним розростанням кровотворної тканини, порушенням процесу дозрівання кров'яних клітин з інтенсивним утворенням молодих клітинних форм.

Тема лекційного заняття 7. Хламідіоз котів (котячий хламідальний кон'юнктивіт) – поширене, заразне, тривале захворювання, що супроводжується сильним розбуханням повік і рясними слизовими виділеннями з очей.

Тема лекційного заняття 8. Вакцинопрофілактика хвороб собак і котів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						усього
	тижні	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с. р.	
1	2	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Інфекційні хвороби собак							
Тема 1.1. Сказ	1	2	-	2	-	4	8
	2	-	-	2	-	4	6
Тема 1.2. Лептоспіроз	3	2	-	2	-	4	8
	4	-	-	2	-	4	6
Тема 1.3. Дерматофітози	5	2	-	2	-	3	7
	6	-	-	2	-	4	6
Тема 1.4. Чума	7	2	-	2	-	3	7
	8	-	-	2	-	4	6
Тема 1.5. Парвовірусний ентерит	9	2	-	2	-	-	4
	10	-	-	2	-	-	2
Тема 1.6. Інфекційний трахеобронхіт	11	2	-	2	-	-	4
	12	-	-	2	-	-	2
Тема 1.7. Вірусний папіломатоз	13	2	-	2	-	-	4

	14	-	-	2	-	-	2
Тема 1.8. Коронавірусний ентерит	15	1	-	2	-	-	3
Разом за змістовим модулем 1	15	15		30		30	75
Змістовий модуль 2. Інфекційні хвороби котів							
Тема 2.1. Панлейкопенія	1	2	-	4	-	30	36
Тема 2.2. Каліцивірусна інфекція	2	2	-	4	-	30	36
Тема 2.3. Вірусний імунодефіцит	3	2	-	4	-	30	36
Тема 2.4. Герпесвірусна інфекція	4	2	-	4	-	30	36
Тема 2.5. Інфекційний перитоніт	5	2	-	4	-	32	38
Тема 2.6. Вірусна лейкемія	6	2	-	4	-	-	6
Тема 2.7. Хламідіоз	7	2	-	4	-	-	6
Тема 2.8. Вакцинопрофілактика хвороб собак і котів	8	2	-	4	-	-	6
Разом за змістовим модулем 2	8	16	-	32	-	152	200
Усього годин		31		62		182	275

Теми лекційних занять

№	назва теми	кількість годин
	Змістовий модуль 1	
1.	1.1. Сказ	2
2.	1.2. Лептоспіроз	2
3.	1.3. Дерматофітози	2
4.	1.4. Чума	2
5.	1.5. Парвовірусний ентерит	2
6.	1.6. Інфекційний трахеобронхіт	2
7.	1.7. Вірусний папіломатоз	2
8.	1.8. Коронавірусний ентерит	1
	Змістовий модуль 2.	
9.	2.1. Панлейкопенія	2

10.	2.2. Каліцивірусна інфекція	2
11.	2.3. Вірусний імунодефіцит	2
12.	2.4. Герпесвірусна інфекція	2
13.	2.5. Інфекційний перитоніт	2
14.	2.6. Вірусна лейкемія	2
15.	2.7. Хламідіоз	2
16.	2.8. Вакцинопрофілактика хвороб собак і котів	2
		31

5. Теми самостійних занять

№	назва теми	кількість годин
1.	1.01. Сказ. Заходи боротьби і профілактика. Елементи епізоотологічного нагляду та досліджень	6
2.	1.02. Лептоспіроз собак. Заходи боротьби, лікування і профілактика	6
3.	1.03. Дерматофітози собак і котів	6
4.	1.04. Діагностика, лікування і профілактика чуми м'ясоїдних	6
5.	2.01. Перебіг, лікування і профілактика панлейкопенії у котів. Елементи епізоотологічного нагляду та досліджень	30
6.	2.02. Лікування і профілактика каліцивірозу у котів	30
7.	2.03. Вірусний імунодефіцит у котів	30
8.	2.04. Герпесвірусна інфекція у котів	30
9.	2.05. Інфекційний перитоніт (короновірусна інфекція котів)	32
		182

6. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота № 1.01. Лейкоз собак (8 годин)

Мета заняття: вивчити особливості захворювання; морфологічні, культуральні, біологічні властивості збудників; методи діагностики (клінічні, патологоанатомічні, гістологічні, мікробіологічні та серологічні); засоби лікування та профілактики; заходи з ліквідації захворювання.

Матеріально-технічне забезпечення: таблиці, презентації, кінофільми, мікропрепарати, мікроскопи, предметні скельця, засоби з лікування та профілактики захворювань, засоби інформаційно-телекомунікаційних технологій.

Література:

1. Недосєков В.В., Гонтарь А.М., Сорокіна Н.Г., Кісєра Я.В., Інфекційні хвороби собак і котів. Агроосвіта. 2016. - 234 с.
2. Каришева А.Ф. Спеціальна епізоотологія. – Київ : Вища освіта, 2002. – 703 с.
3. Чандлер Е., Гаскелл К., Гаскелл Р. Болєзни кошек (Feline Medicine and Therapeutics)/ Пер. с англ., - М.: Аквариум Принт, 2011. -688с.: ил.+24 стр. цв. вкл.
4. Недосєков В.В., Макаров В.В. Міжнародна класифікація хвороб і особливо небезпечні інфекції тварин/ Навчальний посібник. - Київ. – 2010. 120 с.
5. Практикум з ветеринарної вірусології / В.Г. Скибіцький, І.І. Панікар, О.А. Ткаченко та ін. – К.: Вища освіта, 2008. – 208 с.
6. Шевченко Т.П., Будзанівська І.Г., Поліщук В.П. Віруси мікроорганізмів. Курс лекцій: Навчальний посібник. -К.: Глобус, 2013. -150 с.
7. Ілюстраційні матеріали для лекційного курсу з дисципліни «Ветеринарна вірусологія» для студентів ОКР «Магістр», «Бакалавр»/ Методична розробка, Солодка Л.О., Житомир, 2011, 70 с.
8. Стегній Б.Т., Герілович А.П., Лиманська А.Ю., Болотін В.І., Скрипник А.В., Сапко С.А., Анічин А.Ю. Полімеразна ланцюгова реакція у практиці ветеринарної медицини, Науково-методичний посібник, Харків, 2006, 108 с.
9. Правила відбору зразків патологічного матеріалу, крові, кормів, води та пересилання їх для лабораторного дослідження/ Інструкція. - К., 1997.
10. Бейлін Н. Математика в биологии и медицине, М., Мир, 1970.
11. Таршис М.Г., Константинов В.М. Математические методы в эпизоотологии, М. Колос, 1975, 176 с.
12. Vynnycky Emilia, White Richard G. An Introduction to Infectious Disease Modelling. 2016, //anintroductiontoinfectiousdiseasemodelling.com.
13. Руководство по поведенческой медицине собак и кошек, Пер. с англ./под ред. Д. Хорвитц, Д. Миллса, С. Хит - М.: Софион. 2005, -368 с.
14. Словник-довідник з вірусології / Укладачі:С.Ю. Шевчук, Р.К. Романюк. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. – 36 с.

Інформаційні ресурси

1. Науково-методичний центр інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності вищих навчальних закладів «Агроосвіта», Електронний посібник «Інфекційні хвороби собак і котів», http://192.162.132.48:5000/MyWeb/manual/vetmed/Infekciuni_xvorobu_sobak_i_kotiv/Golovna/Golovna.htm
2. Всесвітня організація охорони здоров'я тварин (англ. World Organization for Animal Health, Office International des Epizooties, OIE), [//www.oie.int/](http://www.oie.int/)
3. Terrestrial Animal Health Code, GLOSSARY, <https://www.oie.int/index.php?id=169&L=0&htmfile=glossaire.htm>

4. Manual of Diagnostic Tests and Vaccines for Terrestrial Animals 2019, <https://www.oie.int/en/standard-setting/terrestrial-manual/access-online/>
5. Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (англ. Food and Agriculture Organization, FAO), <http://www.fao.org/>
6. Світова організація торгівлі (англ. World Trade Organization, WTO), <https://www.wto.org/>
7. National Institutes of Health (NIH), <https://www.nih.gov>
8. Всесвітній фонд дикої природи (англ. World Wide Fund for Nature,), <http://wwf.org/>
9. National Center for Biotechnology Information, U.S. National Library of Medicine, Viral Genomes, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/genome/viruses/>
10. Математичне моделювання інфекційних захворювань, Вікіпедія, [//uk.wikipedia.org/wiki/Математичне_моделювання_інфекційних_захворювань](http://uk.wikipedia.org/wiki/Математичне_моделювання_інфекційних_захворювань)
11. Закон України “ Про захист населення від інфекційних хвороб” від 6 квітня 2000 року № 1645-III із змінами, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14#Text>
12. Закон України “Про ветеринарну медицину” від 25 червня 1992 року № 2498-XII із змінами, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2498-12>
13. Закон України “ Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення ” від 24 лютого 1994 року № 4004-XII із змінами, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/4004-12>
14. Закон України “ Про тваринний світ ” від 13 грудня 2001 року № 2894-III, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2894-14>
15. Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (Держпродспоживслужба), [//consumer.gov.ua/](http://consumer.gov.ua/)

За період самостійної роботи необхідно:

1. Оформити результати самостійної роботи у вигляді MS Word файлу (*.doc).
2. Використати інформаційні джерела та літературу для вивчення збудника хвороби та внести відповідну інформацію до файлу.
3. Згідно комплексу діагностичних досліджень описати диференціальну діагностику захворювання.
4. Ознайомитись з настановами по застосуванню лікарських засобів, що використовуються за цього захворювання. Подати в файлі план-схему лікування захворювання.
5. Вивчити заходи профілактики захворювання та описати їх план-схему.
6. Підготувати огляд інформаційних джерел щодо захворювання та застосування відповідних сучасних засобів лікування та профілактики.
7. Подати пропозиції та зауваження щодо електронного навчального курсу навчальної дисципліни “Превентивні ветеринарні технології заразних хвороб собак і котів”.

Форма та термін подання результатів: студент подає файл самостійної роботи викладачу кафедри епізоотології, мікробіології і вірусології у строк, визначений графіком навчання.

Завдання: описати лейкоз собак .

Критерії оцінювання: виконана робота оцінюється – 5 балів.

елемент завдання	критерій	бали
1. Означення хвороби (хвороб)	Дати означення хвороби (хвороб)	0,4
2. Історична довідка	Зформувати коротку історичну довідку про хворобу (хвороби), зазначити території поширення в Україні та за кордоном	0,4
3. Характеристика збудника	Охарактеризувати збудника хвороби та вказати його чутливість і стійкість.	0,4
4. Епізоотологічні дані.	Перерахувати епізоотологічні особливості	0,4
5. Патогенез	Розкрити патогенез	0,4
6. Клінічні ознаки	Перерахувати можливі клінічні ознаки	0,4
7. Патолого-анатомічні зміни	Вказати патолого-анатомічні зміни	0,4
8. Діагноз	Вказати хід постановки діагнозу та за яких досліджень діагноз вважають встановленим	0,4
9. Диференційна діагностика	Описати диференційну діагностику	0,4
10. Лікування	Описати які лікарські засоби застосовуються, за яких умов? Чи є вакцини і які?	0,5
11. Профілактика	Описати (послідовно) заходи з профілактики захворювання	0,5
12. Огляд літератури та інформаційних джерел	Зформувати власний огляд літератури та інформаційних джерел, висловити свою точку зору	0,4

Самостійна робота № 1.02. Вірусний гепатит (8 годин)

Мета заняття: вивчити особливості захворювання; морфологічні, культуральні, біологічні властивості збудників; методи діагностики (клінічні, патологоанатомічні, гістологічні, мікробіологічні та серологічні); засоби лікування та профілактики; заходи з ліквідації захворювання.

Матеріально-технічне забезпечення: таблиці, презентації, кінофільми, мікропрепарати, мікроскопи, предметні скельця, засоби з лікування та профілактики захворювань, засоби інформаційно-телекомунікаційних технологій.

Література:

1. Недосєков В.В., Гонтарь А.М., Сорокіна Н.Г., Кісєра Я.В., Інфекційні хвороби собак і котів. Агроосвіта. 2016. - 234 с.
2. Каришева А.Ф. Спеціальна епізоотологія. – Київ : Вища освіта, 2002. – 703 с.
3. Чандлер Е., Гаскелл К., Гаскелл Р. Болєзни кошєк (Feline Medicine and Therapeutics)/ Пер. с англ., - М.: Акваріум Принт, 2011. -688с.: ил.+24 стр. цв. вкл.
4. Недосєков В.В., Макаров В.В. Міжнародна класифікація хвороб і особливо небезпечні інфекції тварин/ Навчальний посібник. - Київ. – 2010. 120 с.
5. Практикум з ветеринарної вірусології / В.Г. Скибіцький, І.І. Панікар, О.А. Ткаченко та ін. – К.: Вища освіта, 2008. – 208 с.
6. Шевченко Т.П., Будзанівська І.Г., Поліщук В.П. Віруси мікроорганізмів. Курс лекцій: Навчальний посібник. -К.: Глобус, 2013. -150 с.
7. Ілюстраційні матеріали для лекційного курсу з дисципліни «Ветеринарна вірусологія» для студентів ОКР «Магістр», «Бакалавр»/ Методична розробка, Солодка Л.О., Житомир, 2011, 70 с.
8. Стегній Б.Т., Герілович А.П., Лиманська А.Ю., Болотін В.І., Скрипник А.В., Сапко С.А., Анічин А.Ю. Полімеразна ланцюгова реакція у практиці ветеринарної медицини, Науково-методичний посібник, Харків, 2006, 108 с.
9. Правила відбору зразків патологічного матеріалу, крові, кормів, води та пересилання їх для лабораторного дослідження/ Інструкція. - К., 1997.
- 10.Бейлин Н. Математика в биологии и медицине, М., Мир, 1970.
- 11.Таршис М.Г., Константинов В.М. Математические методы в эпизоотологии, М. Колос, 1975, 176 с.
- 12.Vynnycky Emilia, White Richard G. An Introduction to Infectious Disease Modelling. 2016, //anintroductiontoinfectiousdiseasemodelling.com.
- 13.Руководство по поведенческой медицине собак и кошек, Пер. с англ./под ред. Д. Хорвитц, Д. Миллса, С. Хит - М.: Софион. 2005, -368 с.
- 14.Словник-довідник з вірусології / Укладачі:С.Ю. Шевчук, Р.К. Романюк. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. – 36 с.
- 15.Інформаційні ресурси
- 16.Науково-методичний центр інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності вищих навчальних закладів «Агроосвіта», Електронний посібник «Інфекційні хвороби собак і котів», http://192.162.132.48:5000/MyWeb/manual/vetmed/Infekciuni_xvorobu_sobak_i_kotiv/Golovna/Golovna.htm

17. Всесвітня організація охорони здоров'я тварин (англ. World Organization for Animal Health, Office International des Epizooties, OIE), //www.oie.int/
18. Terrestrial Animal Health Code, GLOSSARY, <https://www.oie.int/index.php?id=169&L=0&htmfile=glossaire.htm>
19. Manual of Diagnostic Tests and Vaccines for Terrestrial Animals 2019, <https://www.oie.int/en/standard-setting/terrestrial-manual/access-online/>
20. Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (англ. Food and Agriculture Organization, FAO), <http://www.fao.org/>
21. Світова організація торгівлі (англ. World Trade Organization, WTO), <https://www.wto.org/>
22. National Institutes of Health (NIH), <https://www.nih.gov>
23. Всесвітній фонд дикої природи (англ. World Wide Fund for Nature, WWF), <http://wwf.org/>
24. National Center for Biotechnology Information, U.S. National Library of Medicine, Viral Genomes, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/genome/viruses/>
25. Математичне моделювання інфекційних захворювань, Вікіпедія, [//uk.wikipedia.org/wiki/Математичне_моделювання_інфекційних_захворювань](http://uk.wikipedia.org/wiki/Математичне_моделювання_інфекційних_захворювань)
26. Закон України “ Про захист населення від інфекційних хвороб” від 6 квітня 2000 року № 1645-III із змінами, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14#Text>
27. Закон України “Про ветеринарну медицину” від 25 червня 1992 року № 2498-XII із змінами, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2498-12>
28. Закон України “ Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення ” від 24 лютого 1994 року № 4004-XII із змінами, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/4004-12>
29. Закон України “ Про тваринний світ ” від 13 грудня 2001 року № 2894-III, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2894-14>
30. Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (Держпродспоживслужба), [//consumer.gov.ua/](http://consumer.gov.ua/)

За період самостійної роботи необхідно:

1. Оформити результати самостійної роботи у вигляді MS Word файлу (*.doc).
2. Використати інформаційні джерела та літературу для вивчення збудника хвороби та внести відповідну інформацію до файлу.
3. Згідно комплексу діагностичних досліджень описати диференціальну діагностику захворювання.
4. Ознайомитись з настановами по застосуванню лікарських засобів, що використовуються за цього захворювання. Подати в файлі план-схему лікування захворювання.
5. Вивчити заходи профілактики захворювання та описати їх план-схему.
6. Підготувати огляд інформаційних джерел щодо захворювання та застосування відповідних сучасних засобів лікування та профілактики.

7. Подати пропозиції та зауваження щодо електронного навчального курсу навчальної дисципліни “Превентивні ветеринарні технології заразних хвороб собак і котів”.

Форма та термін подання результатів: студент подає файл самостійної роботи викладачу кафедри епізоотології, мікробіології і вірусології у строк, визначений графіком навчання.

Завдання: описати вірусний гепатит .

Критерії оцінювання: виконана робота оцінюється – 5 балів.

елемент завдання	критерій	бали
1. Означення хвороби (хвороб)	Дати означення хвороби (хвороб)	0,4
2. Історична довідка	Зформувати коротку історичну довідку про хворобу (хвороби), зазначити території поширення в Україні та за кордоном	0,4
3. Характеристика збудника	Охарактеризувати збудника хвороби та вказати його чутливість і стійкість.	0,4
4. Епізоотологічні дані.	Перерахувати епізоотологічні особливості	0,4
5. Патогенез	Розкрити патогенез	0,4
6. Клінічні ознаки	Перерахувати можливі клінічні ознаки	0,4
7. Патолого-анатомічні зміни	Вказати патолого-анатомічні зміни	0,4
8. Діагноз	Вказати хід постановки діагнозу та за яких досліджень діагноз вважають встановленим	0,4
9. Диференційна діагностика	Описати диференційну діагностику	0,4
10. Лікування	Описати які лікарські, засоби застосовуються, за яких умов? Чи є вакцини і які?	0,5
11. Профілактика	Описати (послідовно) заходи з профілактики захворювання	0,5
12. Огляд літератури та інформаційних джерел	Зформувати власний огляд літератури та інформаційних джерел, висловити свою точку зору	0,4

Самостійна робота № 1.03. Сальмонельоз, стрептококоз, стафілококоз (8 годин)

Мета заняття: вивчити особливості захворювання; морфологічні, культуральні, біологічні властивості збудників; методи діагностики (клінічні, патологоанатомічні, гістологічні, мікробіологічні та серологічні); засоби лікування та профілактики; заходи з ліквідації захворювання.

Матеріально-технічне забезпечення: таблиці, презентації, кінофільми, мікропрепарати, мікроскопи, предметні скельця, засоби з лікування та профілактики захворювань, засоби інформаційно-телекомунікаційних технологій.

Література:

1. Недосєков В.В., Гонтарь А.М., Сорокіна Н.Г., Кісера Я.В., Інфекційні хвороби собак і котів. Агроосвіта. 2016. - 234 с.
2. Каришева А.Ф. Спеціальна епізоотологія. – Київ : Вища освіта, 2002. – 703 с.
3. Чандлер Е., Гаскелл К., Гаскелл Р. Болєзни кошек (Feline Medicine and Therapeutics)/ Пер. с англ., - М.: Аквариум Принт, 2011. -688с.: ил.+24 стр. цв. вкл.
4. Недосєков В.В., Макаров В.В. Міжнародна класифікація хвороб і особливо небезпечні інфекції тварин/ Навчальний посібник. - Київ. – 2010. 120 с.
5. Практикум з ветеринарної вірусології / В.Г. Скибіцький, І.І. Панікар, О.А. Ткаченко та ін. – К.: Вища освіта, 2008. – 208 с.
6. Шевченко Т.П., Будзанівська І.Г., Поліщук В.П. Віруси мікроорганізмів. Курс лекцій: Навчальний посібник. -К.: Глобус, 2013. -150 с.
7. Ілюстраційні матеріали для лекційного курсу з дисципліни «Ветеринарна вірусологія» для студентів ОКР «Магістр», «Бакалавр»/ Методична розробка, Солодка Л.О., Житомир, 2011, 70 с.
8. Стегній Б.Т., Герілович А.П., Лиманська А.Ю., Болотін В.І., Скрипник А.В., Сапко С.А., Анічин А.Ю. Полімеразна ланцюгова реакція у практиці ветеринарної медицини, Науково-методичний посібник, Харків, 2006, 108 с.
9. Правила відбору зразків патологічного матеріалу, крові, кормів, води та пересилання їх для лабораторного дослідження/ Інструкція. - К., 1997.
- 10.Бейлин Н. Математика в биологии и медицине, М., Мир, 1970.
- 11.Таршис М.Г., Константинов В.М. Математические методы в эпизоотологии, М. Колос, 1975, 176 с.
- 12.Vynnycky Emilia, White Richard G. An Introduction to Infectious Disease Modelling. 2016, //anintroductiontoinfectiousdiseasemodelling.com.
- 13.Руководство по поведенческой медицине собак и кошек, Пер. с англ./под ред. Д. Хорвитц, Д. Миллса, С. Хит - М.: Софион. 2005, -368 с.
- 14.Словник-довідник з вірусології / Укладачі:С.Ю. Шевчук, Р.К. Романюк. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. – 36 с.
- 15.Інформаційні ресурси
- 16.Науково-методичний центр інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності вищих навчальних закладів «Агроосвіта», Електронний

- посібник «Інфекційні хвороби собак і котів»,
http://192.162.132.48:5000/MyWeb/manual/vetmed/Infekciuni_xvorobu_sobak_i_kotiv/Golovna/Golovna.htm
17. Всесвітня організація охорони здоров'я тварин (англ. World Organization for Animal Health, Office International des Epizooties, OIE), [//www.oie.int/](http://www.oie.int/)
  18. Terrestrial Animal Health Code, GLOSSARY,
<https://www.oie.int/index.php?id=169&L=0&htmfile=glossaire.htm>
  19. Manual of Diagnostic Tests and Vaccines for Terrestrial Animals 2019,
<https://www.oie.int/en/standard-setting/terrestrial-manual/access-online/>
  20. Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (англ. Food and Agriculture Organization, FAO), <http://www.fao.org/>
  21. Світова організація торгівлі (англ. World Trade Organization, WTO),
<https://www.wto.org/>
  22. National Institutes of Health (NIH), <https://www.nih.gov>
  23. Всесвітній фонд дикої природи (англ. World Wide Fund for Nature,),
<http://wwf.org/>
  24. National Center for Biotechnology Information, U.S. National Library of Medicine, Viral Genomes, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/genome/viruses/>
  25. Математичне моделювання інфекційних захворювань, Вікіпедія,
[//uk.wikipedia.org/wiki/Математичне_моделювання_інфекційних_захворювань](http://uk.wikipedia.org/wiki/Математичне_моделювання_інфекційних_захворювань)
  26. Закон України “ Про захист населення від інфекційних хвороб” від 6 квітня 2000 року № 1645-III із змінами,
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14#Text>
  27. Закон України “Про ветеринарну медицину” від 25 червня 1992 року № 2498-XII із змінами, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2498-12>
  28. Закон України “ Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення ” від 24 лютого 1994 року № 4004-XII із змінами,
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/4004-12>
  29. Закон України “ Про тваринний світ ” від 13 грудня 2001 року № 2894-III,
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2894-14>
  30. Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (Держпродспоживслужба), [//consumer.gov.ua/](http://consumer.gov.ua/)

За період самостійної роботи необхідно:

1. Оформити результати самостійної роботи у вигляді MS Word файлу (*.doc).
2. Використати інформаційні джерела та літературу для вивчення збудника хвороби та внести відповідну інформацію до файлу.
3. Згідно комплексу діагностичних досліджень описати диференціальну діагностику захворювання.
4. Ознайомитись з настановами по застосуванню лікарських засобів, що використовуються за цього захворювання. Подати в файлі план-схему лікування захворювання.

5. Вивчити заходи профілактики захворювання та описати їх план-схему.
6. Підготувати огляд інформаційних джерел щодо захворювання та застосування відповідних сучасних засобів лікування та профілактики.
7. Подати пропозиції та зауваження щодо електронного навчального курсу навчальної дисципліни “Превентивні ветеринарні технології заразних хвороб собак і котів”.

Форма та термін подання результатів: студент подає файл самостійної роботи викладачу кафедри епізоотології, мікробіології і вірусології у строк, визначений графіком навчання.

Завдання: Описати сальмонельоз, стрептококоз, стафілококоз

Критерії оцінювання: виконана робота оцінюється – 5 балів.

елемент завдання	критерій	бали
1. Означення хвороби (хвороб)	Дати означення хвороби (хвороб)	0,4
2. Історична довідка	Зформувати коротку історичну довідку про хворобу (хвороби), зазначити території поширення в Україні та за кордоном	0,4
3. Характеристика збудника	Охарактеризувати збудника хвороби та вказати його чутливість і стійкість.	0,4
4. Епізоотологічні дані.	Перерахувати епізоотологічні особливості	0,4
5. Патогенез	Розкрити патогенез	0,4
6. Клінічні ознаки	Перерахувати можливі клінічні ознаки	0,4
7. Патолого-анатомічні зміни	Вказати патолого-анатомічні зміни	0,4
8. Діагноз	Вказати хід постановки діагнозу та за яких досліджень діагноз вважають встановленим	0,4
9. Диференційна діагностика	Описати диференційну діагностику	0,4
10. Лікування	Описати які лікарські засоби застосовуються, за яких умов? Чи є вакцини і які?	0,5
11. Профілактика	Описати (послідовно) заходи з профілактики захворювання	0,5
12. Огляд літератури та інформаційних джерел	Зформувати власний огляд літератури та інформаційних джерел, висловити свою точку зору	0,4

Самостійна робота № 1.04. Актиномікоз, аспергільоз, хвороба Лайма, нокардіоз

(8 годин)

Мета заняття: вивчити особливості захворювання; морфологічні, культуральні, біологічні властивості збудників; методи діагностики (клінічні, патологоанатомічні, гістологічні, мікробіологічні та серологічні); засоби лікування та профілактики; заходи з ліквідації захворювання.

Матеріально-технічне забезпечення: таблиці, презентації, кінофільми, мікропрепарати, мікроскопи, предметні скельця, засоби з лікування та профілактики захворювань, засоби інформаційно-телекомунікаційних технологій.

Література:

1. Недосєков В.В., Гонтарь А.М., Сорокіна Н.Г., Кісєра Я.В., Інфекційні хвороби собак і котів. Агроосвіта. 2016. - 234 с.
2. Каришева А.Ф. Спеціальна епізоотологія. – Київ : Вища освіта, 2002. – 703 с.
3. Чандлер Е., Гаскелл К., Гаскелл Р. Болєзни кошек (Feline Medicine and Therapeutics)/ Пер. с англ., - М.: Аквариум Принт, 2011. -688с.: ил.+24 стр. цв. вкл.
4. Недосєков В.В., Макаров В.В. Міжнародна класифікація хвороб і особливо небезпечні інфекції тварин/ Навчальний посібник. - Київ. – 2010. 120 с.
5. Практикум з ветеринарної вірусології / В.Г. Скибіцький, І.І. Панікар, О.А. Ткаченко та ін. – К.: Вища освіта, 2008. – 208 с.
6. Шевченко Т.П., Будзанівська І.Г., Поліщук В.П. Віруси мікроорганізмів. Курс лекцій: Навчальний посібник. -К.: Глобус, 2013. -150 с.
7. Ілюстраційні матеріали для лекційного курсу з дисципліни «Ветеринарна вірусологія» для студентів ОКР «Магістр», «Бакалавр»/ Методична розробка, Солодка Л.О., Житомир, 2011, 70 с.
8. Стегній Б.Т., Герілович А.П., Лиманська А.Ю., Болотін В.І., Скрипник А.В., Сапко С.А., Анічин А.Ю. Полімеразна ланцюгова реакція у практиці ветеринарної медицини, Науково-методичний посібник, Харків, 2006, 108 с.
9. Правила відбору зразків патологічного матеріалу, крові, кормів, води та пересилання їх для лабораторного дослідження/ Інструкція. - К., 1997.
- 10.Бейлин Н. Математика в биологии и медицине, М., Мир, 1970.
- 11.Гаршис М.Г., Константинов В.М. Математические методы в эпизоотологии, М. Колос, 1975, 176 с.
- 12.Vunnycky Emilia, White Richard G. An Introduction to Infectious Disease Modelling. 2016, //anintroductiontoinfectiousdiseasemodelling.com.
- 13.Руководство по поведенческой медицине собак и кошек, Пер. с англ./под ред. Д. Хорвитц, Д. Миллса, С. Хит - М.: Софион. 2005, -368 с.
- 14.Словник-довідник з вірусології / Укладачі:С.Ю. Шевчук, Р.К. Романюк. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. – 36 с.

15. Інформаційні ресурси
16. Науково-методичний центр інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності вищих навчальних закладів «Агроосвіта», Електронний посібник «Інфекційні хвороби собак і котів»,
http://192.162.132.48:5000/MyWeb/manual/vetmed/Infekciuni_xvorobu_sobak_i_kotiv/Golovna/Golovna.htm
17. Всесвітня організація охорони здоров'я тварин (англ. World Organization for Animal Health, Office International des Epizooties, OIE), [//www.oie.int/](http://www.oie.int/)
18. Terrestrial Animal Health Code, GLOSSARY,
<https://www.oie.int/index.php?id=169&L=0&htmfile=glossaire.htm>
19. Manual of Diagnostic Tests and Vaccines for Terrestrial Animals 2019,
<https://www.oie.int/en/standard-setting/terrestrial-manual/access-online/>
20. Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (англ. Food and Agriculture Organization, FAO), <http://www.fao.org/>
21. Світова організація торгівлі (англ. World Trade Organization, WTO),
<https://www.wto.org/>
22. National Institutes of Health (NIH), <https://www.nih.gov>
23. Всесвітній фонд дикої природи (англ. World Wide Fund for Nature, WWF),
<http://wwf.org/>
24. National Center for Biotechnology Information, U.S. National Library of Medicine, Viral Genomes, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/genome/viruses/>
25. Математичне моделювання інфекційних захворювань, Вікіпедія,
[//uk.wikipedia.org/wiki/Математичне_моделювання_інфекційних_захворювань](http://uk.wikipedia.org/wiki/Математичне_моделювання_інфекційних_захворювань)
26. Закон України “ Про захист населення від інфекційних хвороб” від 6 квітня 2000 року № 1645-III із змінами,
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14#Text>
27. Закон України “Про ветеринарну медицину” від 25 червня 1992 року № 2498-XII із змінами, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2498-12>
28. Закон України “ Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення ” від 24 лютого 1994 року № 4004-XII із змінами,
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/4004-12>
29. Закон України “ Про тваринний світ ” від 13 грудня 2001 року № 2894-III,
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2894-14>
30. Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (Держпродспоживслужба), [//consumer.gov.ua/](http://consumer.gov.ua/)

За період самостійної роботи необхідно:

1. Оформити результати самостійної роботи у вигляді MS Word файлу (*.doc).
2. Використати інформаційні джерела та літературу для вивчення збудника хвороби та внести відповідну інформацію до файлу.
3. Згідно комплексу діагностичних досліджень описати диференціальну діагностику захворювання.

4. Ознайомитись з настановами по застосуванню лікарських засобів, що використовуються за цього захворювання. Подати в файлі план-схему лікування захворювання.
5. Вивчити заходи профілактики захворювання та описати їх план-схему.
6. Підготувати огляд інформаційних джерел щодо захворювання та застосування відповідних сучасних засобів лікування та профілактики.
7. Подати пропозиції та зауваження щодо електронного навчального курсу навчальної дисципліни “Превентивні ветеринарні технології заразних хвороб собак і котів”.

Форма та термін подання результатів: студент подає файл самостійної роботи викладачу кафедри епізоотології, мікробіології і вірусології у строк, визначений графіком навчання.

Завдання: Описати актиномікоз, аспергільоз, хвороба Лайма, нокардіоз

Критерії оцінювання: виконана робота оцінюється – 5 балів.

елемент завдання	критерій	бали
1. Означення хвороби (хвороб)	Дати означення хвороби (хвороб)	0,4
2. Історична довідка	Зформувати коротку історичну довідку про хворобу (хвороби), зазначити території поширення в Україні та за кордоном	0,4
3. Характеристика збудника	Охарактеризувати збудника хвороби та вказати його чутливість і стійкість.	0,4
4. Епізоотологічні дані.	Перерахувати епізоотологічні особливості	0,4
5. Патогенез	Розкрити патогенез	0,4
6. Клінічні ознаки	Перерахувати можливі клінічні ознаки	0,4
7. Патолого-анатомічні зміни	Вказати патолого-анатомічні зміни	0,4
8. Діагноз	Вказати хід постановки діагнозу та за яких досліджень діагноз вважають встановленим	0,4
9. Диференційна діагностика	Описати диференційну діагностику	0,4
10. Лікування	Описати які лікарські, засоби застосовуються, за яких умов? Чи є вакцини і які?	0,5
11. Профілактика	Описати (послідовно) заходи з профілактики захворювання	0,5
12. Огляд літератури та	Зформувати власний огляд літератури та інформаційних джерел, висловити свою	0,4

Самостійна робота № 2.01. Сказ у котів (30 години)

Мета заняття: вивчити особливості захворювання; морфологічні, культуральні, біологічні властивості збудників; методи діагностики (клінічні, патологоанатомічні, гістологічні, мікробіологічні та серологічні); засоби лікування та профілактики; заходи з ліквідації захворювання.

Матеріально-технічне забезпечення: таблиці, презентації, кінофільми, мікропрепарати, мікроскопи, предметні скельця, засоби з лікування та профілактики захворювань, засоби інформаційно-телекомунікаційних технологій.

Література:

1. Недосєков В.В., Гонтарь А.М., Сорокіна Н.Г., Кісера Я.В., Інфекційні хвороби собак і котів. Агроосвіта. 2016. - 234 с.
2. Каришева А.Ф. Спеціальна епізоотологія. – Київ : Вища освіта, 2002. – 703 с.
3. Чандлер Е., Гаскелл К., Гаскелл Р. Болєзни кошек (Feline Medicine and Therapeutics)/ Пер. с англ., - М.: Аквариум Принт, 2011. -688с.: ил.+24 стр. цв. вкл.
4. Недосєков В.В., Макаров В.В. Міжнародна класифікація хвороб і особливо небезпечні інфекції тварин/ Навчальний посібник. - Київ. – 2010. 120 с.
5. Практикум з ветеринарної вірусології / В.Г. Скибіцький, І.І. Панікар, О.А. Ткаченко та ін. – К.: Вища освіта, 2008. – 208 с.
6. Шевченко Т.П., Будзанівська І.Г., Поліщук В.П. Віруси мікроорганізмів. Курс лекцій: Навчальний посібник. -К.: Глобус, 2013. -150 с.
7. Ілюстраційні матеріали для лекційного курсу з дисципліни «Ветеринарна вірусологія» для студентів ОКР «Магістр», «Бакалавр»/ Методична розробка, Солодка Л.О., Житомир, 2011, 70 с.
8. Стегній Б.Т., Герілович А.П., Лиманська А.Ю., Болотін В.І., Скрипник А.В., Сапко С.А., Анічин А.Ю. Полімеразна ланцюгова реакція у практиці ветеринарної медицини, Науково-методичний посібник, Харків, 2006, 108 с.
9. Правила відбору зразків патологічного матеріалу, крові, кормів, води та пересилання їх для лабораторного дослідження/ Інструкція. - К., 1997.
- 10.Бейлин Н. Математика в биологии и медицине, М., Мир, 1970.
- 11.Таршис М.Г., Константинов В.М. Математические методы в эпизоотологии, М. Колос, 1975, 176 с.
- 12.Vynnycky Emilia, White Richard G. An Introduction to Infectious Disease Modelling. 2016, //anintroductiontoinfectiousdiseasemodelling.com.
- 13.Руководство по поведенческой медицине собак и кошек, Пер. с англ./под ред. Д. Хорвитц, Д. Миллса, С. Хит - М.: Софион. 2005, -368 с.

14. Словник-довідник з вірусології / Укладачі: С.Ю. Шевчук, Р.К. Романюк. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. – 36 с.
15. Інформаційні ресурси
16. Науково-методичний центр інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності вищих навчальних закладів «Агроосвіта», Електронний посібник «Інфекційні хвороби собак і котів», http://192.162.132.48:5000/MyWeb/manual/vetmed/Infekciuni_xvorobu_sobak_i_kotiv/Golovna/Golovna.htm
17. Всесвітня організація охорони здоров'я тварин (англ. World Organization for Animal Health, Office International des Epizooties, OIE), [//www.oie.int/](http://www.oie.int/)
18. Terrestrial Animal Health Code, GLOSSARY, <https://www.oie.int/index.php?id=169&L=0&htmfile=glossaire.htm>
19. Manual of Diagnostic Tests and Vaccines for Terrestrial Animals 2019, <https://www.oie.int/en/standard-setting/terrestrial-manual/access-online/>
20. Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (англ. Food and Agriculture Organization, FAO), <http://www.fao.org/>
21. Світова організація торгівлі (англ. World Trade Organization, WTO), <https://www.wto.org/>
22. National Institutes of Health (NIH), <https://www.nih.gov>
23. Всесвітній фонд дикої природи (англ. World Wide Fund for Nature, WWF), <http://www.wwf.org/>
24. National Center for Biotechnology Information, U.S. National Library of Medicine, Viral Genomes, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/genome/viruses/>
25. Математичне моделювання інфекційних захворювань, Вікіпедія, [//uk.wikipedia.org/wiki/Математичне_моделювання_інфекційних_захворювань](http://uk.wikipedia.org/wiki/Математичне_моделювання_інфекційних_захворювань)
26. Закон України “ Про захист населення від інфекційних хвороб” від 6 квітня 2000 року № 1645-III із змінами, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14#Text>
27. Закон України “Про ветеринарну медицину” від 25 червня 1992 року № 2498-XII із змінами, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2498-12>
28. Закон України “ Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення ” від 24 лютого 1994 року № 4004-XII із змінами, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/4004-12>
29. Закон України “ Про тваринний світ ” від 13 грудня 2001 року № 2894-III, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2894-14>
30. Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (Держпродспоживслужба), [//consumer.gov.ua/](http://consumer.gov.ua/)

За період самостійної роботи необхідно:

1. Оформити результати самостійної роботи у вигляді MS Word файлу (*.doc).
2. Використати інформаційні джерела та літературу для вивчення збудника хвороби та внести відповідну інформацію до файлу.

3. Згідно комплексу діагностичних досліджень описати диференціальну діагностику захворювання.
4. Ознайомитись з настановами по застосуванню лікарських засобів, що використовуються за цього захворювання. Подати в файлі план-схему лікування захворювання.
5. Вивчити заходи профілактики захворювання та описати їх план-схему.
6. Підготувати огляд інформаційних джерел щодо захворювання та застосування відповідних сучасних засобів лікування та профілактики.
7. Подати пропозиції та зауваження щодо електронного навчального курсу навчальної дисципліни “Превентивні ветеринарні технології заразних хвороб собак і котів”.

Форма та термін подання результатів: студент подає файл самостійної роботи викладачу кафедри епізоотології, мікробіології і вірусології у строк, визначений графіком навчання.

Завдання: описати сказ у котів .

Критерії оцінювання: виконана робота оцінюється – 4 балів.

елемент завдання	критерій	бали
1. Означення хвороби (хвороб)	Дати означення хвороби (хвороб)	0,4
2. Історична довідка	Зформувати коротку історичну довідку про хворобу (хвороби), зазначити території поширення в Україні та за кордоном	0,4
3. Характеристика збудника	Охарактеризувати збудника хвороби та вказати його чутливість і стійкість.	0,4
4. Епізоотологічні дані.	Перерахувати епізоотологічні особливості	0,4
5. Патогенез	Розкрити патогенез	0,4
6. Клінічні ознаки	Перерахувати можливі клінічні ознаки	0,4
7. Патолого-анатомічні зміни	Вказати патолого-анатомічні зміни	0,4
8. Діагноз	Вказати хід постановки діагнозу та за яких досліджень діагноз вважають встановленим	0,4
9. Диференційна діагностика	Описати диференційну діагностику	0,4
10. Лікування	Описати які лікарські засоби застосовуються, за яких умов? Чи є вакцини і які?	0,5
11. Профілактика	Описати (послідовно) заходи з профілактики захворювання	0,5
12. Огляд літератури та	Зформувати власний огляд літератури та інформаційних джерел, висловити свою	0,4

Самостійна робота № 2.02. Ротавірусна інфекція у котів (30 години)

Мета заняття: вивчити особливості захворювання; морфологічні, культуральні, біологічні властивості збудників; методи діагностики (клінічні, патологоанатомічні, гістологічні, мікробіологічні та серологічні); засоби лікування та профілактики; заходи з ліквідації захворювання.

Матеріально-технічне забезпечення: таблиці, презентації, кінофільми, мікропрепарати, мікроскопи, предметні скельця, засоби з лікування та профілактики захворювань, засоби інформаційно-телекомунікаційних технологій.

Література:

1. Недосєков В.В., Гонтарь А.М., Сорокіна Н.Г., Кісера Я.В., Інфекційні хвороби собак і котів. Агроосвіта. 2016. - 234 с.
2. Каришева А.Ф. Спеціальна епізоотологія. – Київ : Вища освіта, 2002. – 703 с.
3. Чандлер Е., Гаскелл К., Гаскелл Р. Болезни кошек (Feline Medicine and Therapeutics)/ Пер. с англ., - М.: Аквариум Принт, 2011. -688с.: ил.+24 стр. цв. вкл.
4. Недосєков В.В., Макаров В.В. Міжнародна класифікація хвороб і особливо небезпечні інфекції тварин/ Навчальний посібник. - Київ. – 2010. 120 с.
5. Практикум з ветеринарної вірусології / В.Г. Скибіцький, І.І. Панікар, О.А. Ткаченко та ін. – К.: Вища освіта, 2008. – 208 с.
6. Шевченко Т.П., Будзанівська І.Г., Поліщук В.П. Віруси мікроорганізмів. Курс лекцій: Навчальний посібник. -К.: Глобус, 2013. -150 с.
7. Ілюстраційні матеріали для лекційного курсу з дисципліни «Ветеринарна вірусологія» для студентів ОКР «Магістр», «Бакалавр»/ Методична розробка, Солодка Л.О., Житомир, 2011, 70 с.
8. Стегній Б.Т., Герілович А.П., Лиманська А.Ю., Болотін В.І., Скрипник А.В., Сапко С.А., Анічин А.Ю. Полімеразна ланцюгова реакція у практиці ветеринарної медицини, Науково-методичний посібник, Харків, 2006, 108 с.
9. Правила відбору зразків патологічного матеріалу, крові, кормів, води та пересилання їх для лабораторного дослідження/ Інструкція. - К., 1997.
- 10.Бейлин Н. Математика в биологии и медицине, М., Мир, 1970.
- 11.Таршис М.Г., Константинов В.М. Математические методы в эпизоотологии, М. Колос, 1975, 176 с.
- 12.Vynnycky Emilia, White Richard G. An Introduction to Infectious Disease Modelling. 2016, //anintroductiontoinfectiousdiseasemodelling.com.
- 13.Руководство по поведенческой медицине собак и кошек, Пер. с англ./под ред. Д. Хорвитц, Д. Миллса, С. Хит - М.: Софион. 2005, -368 с.

14. Словник-довідник з вірусології / Укладачі: С.Ю. Шевчук, Р.К. Романюк. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. – 36 с.
15. Інформаційні ресурси
16. Науково-методичний центр інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності вищих навчальних закладів «Агроосвіта», Електронний посібник «Інфекційні хвороби собак і котів», http://192.162.132.48:5000/MyWeb/manual/vetmed/Infekciuni_xvorobu_sobak_i_kotiv/Golovna/Golovna.htm
17. Всесвітня організація охорони здоров'я тварин (англ. World Organization for Animal Health, Office International des Epizooties, OIE), [//www.oie.int/](http://www.oie.int/)
18. Terrestrial Animal Health Code, GLOSSARY, <https://www.oie.int/index.php?id=169&L=0&htmfile=glossaire.htm>
19. Manual of Diagnostic Tests and Vaccines for Terrestrial Animals 2019, <https://www.oie.int/en/standard-setting/terrestrial-manual/access-online/>
20. Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (англ. Food and Agriculture Organization, FAO), <http://www.fao.org/>
21. Світова організація торгівлі (англ. World Trade Organization, WTO), <https://www.wto.org/>
22. National Institutes of Health (NIH), <https://www.nih.gov>
23. Всесвітній фонд дикої природи (англ. World Wide Fund for Nature, WWF), <http://wwf.org/>
24. National Center for Biotechnology Information, U.S. National Library of Medicine, Viral Genomes, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/genome/viruses/>
25. Математичне моделювання інфекційних захворювань, Вікіпедія, [//uk.wikipedia.org/wiki/Математичне_моделювання_інфекційних_захворювань](http://uk.wikipedia.org/wiki/Математичне_моделювання_інфекційних_захворювань)
26. Закон України “ Про захист населення від інфекційних хвороб” від 6 квітня 2000 року № 1645-III із змінами, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14#Text>
27. Закон України “Про ветеринарну медицину” від 25 червня 1992 року № 2498-XII із змінами, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2498-12>
28. Закон України “ Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення ” від 24 лютого 1994 року № 4004-XII із змінами, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/4004-12>
29. Закон України “ Про тваринний світ ” від 13 грудня 2001 року № 2894-III, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2894-14>
30. Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (Держпродспоживслужба), [//consumer.gov.ua/](http://consumer.gov.ua/)

За період самостійної роботи необхідно:

1. Оформити результати самостійної роботи у вигляді MS Word файлу (*.doc).
2. Використати інформаційні джерела та літературу для вивчення збудника хвороби та внести відповідну інформацію до файлу.

3. Згідно комплексу діагностичних досліджень описати диференціальну діагностику захворювання.
4. Ознайомитись з настановами по застосуванню лікарських засобів, що використовуються за цього захворювання. Подати в файлі план-схему лікування захворювання.
5. Вивчити заходи профілактики захворювання та описати їх план-схему.
6. Підготувати огляд інформаційних джерел щодо захворювання та застосування відповідних сучасних засобів лікування та профілактики.
7. Подати пропозиції та зауваження щодо електронного навчального курсу навчальної дисципліни “Превентивні ветеринарні технології заразних хвороб собак і котів”.

Форма та термін подання результатів: студент подає файл самостійної роботи викладачу кафедри епізоотології, мікробіології і вірусології у строк, визначений графіком навчання.

Завдання: описати ротавірусну інфекцію у котів .

Критерії оцінювання: виконана робота оцінюється – 4 балів.

елемент завдання	критерій	бали
1. Означення хвороби (хвороб)	Дати означення хвороби (хвороб)	0,4
2. Історична довідка	Зформуванати коротку історичну довідку про хворобу (хвороби), зазначити території поширення в Україні та за кордоном	0,4
3. Характеристика збудника	Охарактеризувати збудника хвороби та вказати його чутливість і стійкість.	0,4
4. Епізоотологічні дані.	Перерахувати епізоотологічні особливості	0,4
5. Патогенез	Розкрити патогенез	0,4
6. Клінічні ознаки	Перерахувати можливі клінічні ознаки	0,4
7. Патолого-анатомічні зміни	Вказати патолого-анатомічні зміни	0,4
8. Діагноз	Вказати хід постановки діагнозу та за яких досліджень діагноз вважають встановленим	0,4
9. Диференційна діагностика	Описати диференційну діагностику	0,4
10. Лікування	Описати які лікарські засоби застосовуються, за яких умов? Чи є вакцини і які?	0,5
11. Профілактика	Описати (послідовно) заходи з профілактики захворювання	0,5
12. Огляд літератури та	Зформуванати власний огляд літератури та інформаційних джерел, висловити свою	0,4

Самостійна робота № 2.03. Вірусні ентерити молодняка (30 години)

Мета заняття: вивчити особливості захворювання; морфологічні, культуральні, біологічні властивості збудників; методи діагностики (клінічні, патологоанатомічні, гістологічні, мікробіологічні та серологічні); засоби лікування та профілактики; заходи з ліквідації захворювання.

Матеріально-технічне забезпечення: таблиці, презентації, кінофільми, мікропрепарати, мікроскопи, предметні скельця, засоби з лікування та профілактики захворювань, засоби інформаційно-телекомунікаційних технологій.

Література:

1. Недосєков В.В., Гонтарь А.М., Сорокіна Н.Г., Кісера Я.В., Інфекційні хвороби собак і котів. Агроосвіта. 2016. - 234 с.
2. Каришева А.Ф. Спеціальна епізоотологія. – Київ : Вища освіта, 2002. – 703 с.
3. Чандлер Е., Гаскелл К., Гаскелл Р. Болєзни кошек (Feline Medicine and Therapeutics)/ Пер. с англ., - М.: Аквариум Принт, 2011. -688с.: ил.+24 стр. цв. вкл.
4. Недосєков В.В., Макаров В.В. Міжнародна класифікація хвороб і особливо небезпечні інфекції тварин/ Навчальний посібник. - Київ. – 2010. 120 с.
5. Практикум з ветеринарної вірусології / В.Г. Скибіцький, І.І. Панікар, О.А. Ткаченко та ін. – К.: Вища освіта, 2008. – 208 с.
6. Шевченко Т.П., Будзанівська І.Г., Поліщук В.П. Віруси мікроорганізмів. Курс лекцій: Навчальний посібник. -К.: Глобус, 2013. -150 с.
7. Ілюстраційні матеріали для лекційного курсу з дисципліни «Ветеринарна вірусологія» для студентів ОКР «Магістр», «Бакалавр»/ Методична розробка, Солодка Л.О., Житомир, 2011, 70 с.
8. Стегній Б.Т., Герілович А.П., Лиманська А.Ю., Болотін В.І., Скрипник А.В., Сапко С.А., Анічин А.Ю. Полімеразна ланцюгова реакція у практиці ветеринарної медицини, Науково-методичний посібник, Харків, 2006, 108 с.
9. Правила відбору зразків патологічного матеріалу, крові, кормів, води та пересилання їх для лабораторного дослідження/ Інструкція. - К., 1997.
- 10.Бейлин Н. Математика в биологии и медицине, М., Мир, 1970.
- 11.Таршис М.Г., Константинов В.М. Математические методы в эпизоотологии, М. Колос, 1975, 176 с.
- 12.Vynnycky Emilia, White Richard G. An Introduction to Infectious Disease Modelling. 2016, //anintroductiontoinfectiousdiseasemodelling.com.
- 13.Руководство по поведенческой медицине собак и кошек, Пер. с англ./под ред. Д. Хорвитц, Д. Миллса, С. Хит - М.: Софион. 2005, -368 с.

- 14.Словник-довідник з вірусології / Укладачі:С.Ю. Шевчук, Р.К. Романюк. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. – 36 с.

Інформаційні ресурси

- 16.Науково-методичний центр інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності вищих навчальних закладів «Агроосвіта», Електронний посібник «Інфекційні хвороби собак і котів»,
http://192.162.132.48:5000/MyWeb/manual/vetmed/Infekciuni_xvorobu_sobak_i_kotiv/Golovna/Golovna.htm
- 17.Всесвітня організація охорони здоров'я тварин (англ. World Organization for Animal Health, Office International des Epizooties, OIE),
[//www.oie.int/](http://www.oie.int/)
- 18.Terrestrial Animal Health Code, GLOSSARY,
<https://www.oie.int/index.php?id=169&L=0&htmfile=glossaire.htm>
- 19.Manual of Diagnostic Tests and Vaccines for Terrestrial Animals 2019,
<https://www.oie.int/en/standard-setting/terrestrial-manual/access-online/>
- 20.Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (англ. Food and Agriculture Organization, FAO), <http://www.fao.org/>
- 21.Світова організація торгівлі (англ. World Trade Organization, WTO),
<https://www.wto.org/>
- 22.National Institutes of Health (NIH), <https://www.nih.gov>
- 23.Всесвітній фонд дикої природи (англ. World Wide Fund for Nature.),
<http://wwf.org/>
24. National Center for Biotechnology Information, U.S. National Library of Medicine, Viral Genomes, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/genome/viruses/>
- 25.Математичне моделювання інфекційних захворювань, Вікіпедія,
[//uk.wikipedia.org/wiki/Математичне_моделювання_інфекційних_захворювань](http://uk.wikipedia.org/wiki/Математичне_моделювання_інфекційних_захворювань)
- 26.Закон України “ Про захист населення від інфекційних хвороб” від 6 квітня 2000 року № 1645-III із змінами,
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14#Text>
- 27.Закон України “Про ветеринарну медицину” від 25 червня 1992 року № 2498-XII із змінами, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2498-12>
- 28.Закон України “ Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення ” від 24 лютого 1994 року № 4004-XII із змінами, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/4004-12>
- 29.Закон України “ Про тваринний світ ” від 13 грудня 2001 року № 2894-III, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2894-14>
- 30.Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (Держпродспоживслужба), [//consumer.gov.ua/](http://consumer.gov.ua/)

За період самостійної роботи необхідно:

1. Оформити результати самостійної роботи у вигляді MS Word файлу (*.doc).

2. Використати інформаційні джерела та літературу для вивчення збудника хвороби та внести відповідну інформацію до файлу.
3. Згідно комплексу діагностичних досліджень описати диференціальну діагностику захворювання.
4. Ознайомитись з настановами по застосуванню лікарських засобів, що використовуються за цього захворювання. Подати в файлі план-схему лікування захворювання.
5. Вивчити заходи профілактики захворювання та описати їх план-схему.
6. Підготувати огляд інформаційних джерел щодо захворювання та застосування відповідних сучасних засобів лікування та профілактики.
7. Подати пропозиції та зауваження щодо електронного навчального курсу навчальної дисципліни “Превентивні ветеринарні технології заразних хвороб собак і котів”.

Форма та термін подання результатів: студент подає файл самостійної роботи викладачу кафедри епізоотології, мікробіології і вірусології у строк, визначений графіком навчання.

Завдання: описати вірусні ентерити молодняка .

Критерії оцінювання: виконана робота оцінюється – 4 балів.

елемент завдання	критерій	бали
1. <i>Означення хвороби (хвороб)</i>	<i>Дати означення хвороби (хвороб)</i>	0,4
2. <i>Історична довідка</i>	<i>Зформувати коротку історичну довідку про хворобу (хвороби), зазначити території поширення в Україні та за кордоном</i>	0,4
3. <i>Характеристика збудника</i>	<i>Охарактеризувати збудника хвороби та вказати його чутливість і стійкість.</i>	0,4
4. <i>Епізоотологічні дані.</i>	<i>Перерахувати епізоотологічні особливості</i>	0,4
5. <i>Патогенез</i>	<i>Розкрити патогенез</i>	0,4
6. <i>Клінічні ознаки</i>	<i>Перерахувати можливі клінічні ознаки</i>	0,4
7. <i>Патолого-анатомічні зміни</i>	<i>Вказати патолого-анатомічні зміни</i>	0,4
8. <i>Діагноз</i>	<i>Вказати хід постановки діагнозу та за яких досліджень діагноз вважають встановленим</i>	0,4
9. <i>Диференційна діагностика</i>	<i>Описати диференційну діагностику</i>	0,4
10. <i>Лікування</i>	<i>Описати які лікарські, засоби застосовуються, за яких умов? Чи є вакцини і які?</i>	0,5
11. <i>Профілактика</i>	<i>Описати (послідовно) заходи з профілактики захворювання</i>	0,5

12. Огляд літератури та інформаційних джерел

Зформувати власний огляд літератури та інформаційних джерел, висловити свою точку зору

0,4

Самостійна робота № 2.04. Гемобартенельоз у котів (30 години)

Мета заняття: вивчити особливості захворювання; морфологічні, культуральні, біологічні властивості збудників; методи діагностики (клінічні, патологоанатомічні, гістологічні, мікробіологічні та серологічні); засоби лікування та профілактики; заходи з ліквідації захворювання.

Матеріально-технічне забезпечення: таблиці, презентації, кінофільми, мікропрепарати, мікроскопи, предметні скельця, засоби з лікування та профілактики захворювань, засоби інформаційно-телекомунікаційних технологій.

Література:

1. Недосєков В.В., Гонтарь А.М., Сорокіна Н.Г., Кісера Я.В., Інфекційні хвороби собак і котів. Агроосвіта. 2016. - 234 с.
2. Каришева А.Ф. Спеціальна епізоотологія. – Київ : Вища освіта, 2002. – 703 с.
3. Чандлер Е., Гаскелл К., Гаскелл Р. Болєзни кошек (Feline Medicine and Therapeutics)/ Пер. с англ., - М.: Аквариум Принт, 2011. -688с.: ил.+24 стр. цв. вкл.
4. Недосєков В.В., Макаров В.В. Міжнародна класифікація хвороб і особливо небезпечні інфекції тварин/ Навчальний посібник. - Київ. – 2010. 120 с.
5. Практикум з ветеринарної вірусології / В.Г. Скибіцький, І.І. Панікар, О.А. Ткаченко та ін. – К.: Вища освіта, 2008. – 208 с.
6. Шевченко Т.П., Будзанівська І.Г., Поліщук В.П. Віруси мікроорганізмів. Курс лекцій: Навчальний посібник. -К.: Глобус, 2013. -150 с.
7. Ілюстраційні матеріали для лекційного курсу з дисципліни «Ветеринарна вірусологія» для студентів ОКР «Магістр», «Бакалавр»/ Методична розробка, Солодка Л.О., Житомир, 2011, 70 с.
8. Стегній Б.Т., Герілович А.П., Лиманська А.Ю., Болотін В.І., Скрипник А.В., Сапко С.А., Анічин А.Ю. Полімеразна ланцюгова реакція у практиці ветеринарної медицини, Науково-методичний посібник, Харків, 2006, 108 с.
9. Правила відбору зразків патологічного матеріалу, крові, кормів, води та пересилання їх для лабораторного дослідження/ Інструкція. - К., 1997.
- 10.Бейлин Н. Математика в биологии и медицине, М., Мир, 1970.
- 11.Таршис М.Г., Константинов В.М. Математические методы в эпизоотологии, М. Колос, 1975, 176 с.
- 12.Vynnycky Emilia, White Richard G. An Introduction to Infectious Disease Modelling. 2016, //anintroductiontoinfectiousdiseasemodelling.com.

- 13.Руководство по поведенческой медицине собак и кошек, Пер. с англ./под ред. Д. Хорвитц, Д. Миллса, С. Хит - М.: Софион. 2005, -368 с.
- 14.Словник-довідник з вірусології / Укладачі:С.Ю. Шевчук, Р.К. Романюк. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. – 36 с.
- 15.Інформаційні ресурси
- 16.Науково-методичний центр інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності вищих навчальних закладів «Агроосвіта», Електронний посібник «Інфекційні хвороби собак і котів»,
http://192.162.132.48:5000/MyWeb/manual/vetmed/Infekciuni_xvorobu_sobak_i_kotiv/Golovna/Golovna.htm
- 17.Всесвітня організація охорони здоров'я тварин (англ. World Organization for Animal Health, Office International des Epizooties, OIE), [//www.oie.int/](http://www.oie.int/)
- 18.Terrestrial Animal Health Code, GLOSSARY,
<https://www.oie.int/index.php?id=169&L=0&htmfile=glossaire.htm>
- 19.Manual of Diagnostic Tests and Vaccines for Terrestrial Animals 2019,
<https://www.oie.int/en/standard-setting/terrestrial-manual/access-online/>
- 20.Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (англ. Food and Agriculture Organization, FAO), <http://www.fao.org/>
- 21.Світова організація торгівлі (англ. World Trade Organization, WTO),
<https://www.wto.org/>
- 22.National Institutes of Health (NIH), <https://www.nih.gov>
- 23.Всесвітній фонд дикої природи (англ. World Wide Fund for Nature,),
<http://wwf.org/>
24. National Center for Biotechnology Information, U.S. National Library of Medicine, Viral Genomes, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/genome/viruses/>
- 25.Математичне моделювання інфекційних захворювань, Вікіпедія,
[//uk.wikipedia.org/wiki/Математичне_моделювання_інфекційних_захворювань](http://uk.wikipedia.org/wiki/Математичне_моделювання_інфекційних_захворювань)
- 26.Закон України “ Про захист населення від інфекційних хвороб” від 6 квітня 2000 року № 1645-III із змінами,
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14#Text>
- 27.Закон України “Про ветеринарну медицину” від 25 червня 1992 року № 2498-XII із змінами, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2498-12>
- 28.Закон України “ Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення ” від 24 лютого 1994 року № 4004-XII із змінами,
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/4004-12>
- 29.Закон України “ Про тваринний світ ” від 13 грудня 2001 року № 2894-III,
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2894-14>
- 30.Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (Держпродспоживслужба), [//consumer.gov.ua/](http://consumer.gov.ua/)

За період самостійної роботи необхідно:

1. Оформити результати самостійної роботи у вигляді MS Word файлу (*.doc).

2. Використати інформаційні джерела та літературу для вивчення збудника хвороби та внести відповідну інформацію до файлу.
3. Згідно комплексу діагностичних досліджень описати диференціальну діагностику захворювання.
4. Ознайомитись з настановами по застосуванню лікарських засобів, що використовуються за цього захворювання. Подати в файлі план-схему лікування захворювання.
5. Вивчити заходи профілактики захворювання та описати їх план-схему.
6. Підготувати огляд інформаційних джерел щодо захворювання та застосування відповідних сучасних засобів лікування та профілактики.
7. Подати пропозиції та зауваження щодо електронного навчального курсу навчальної дисципліни “Превентивні ветеринарні технології заразних хвороб собак і котів”.

Форма та термін подання результатів: студент подає файл самостійної роботи викладачу кафедри епізоотології, мікробіології і вірусології у строк, визначений графіком навчання.

Завдання: описати гемобартенельоз у котів .

Критерії оцінювання: виконана робота оцінюється – 4 балів.

елемент завдання	критерій	бали
1. Означення хвороби (хвороб)	Дати означення хвороби (хвороб)	0,4
2. Історична довідка	Зформувати коротку історичну довідку про хворобу (хвороби), зазначити території поширення в Україні та за кордоном	0,4
3. Характеристика збудника	Охарактеризувати збудника хвороби та вказати його чутливість і стійкість.	0,4
4. Епізоотологічні дані.	Перерахувати епізоотологічні особливості	0,4
5. Патогенез	Розкрити патогенез	0,4
6. Клінічні ознаки	Перерахувати можливі клінічні ознаки	0,4
7. Патолого-анатомічні зміни	Вказати патолого-анатомічні зміни	0,4
8. Діагноз	Вказати хід постановки діагнозу та за яких досліджень діагноз вважають встановленим	0,4
9. Диференційна діагностика	Описати диференційну діагностику	0,4
10. Лікування	Описати які лікарські, засоби застосовуються, за яких умов? Чи є вакцини і які?	0,5
11. Профілактика	Описати (послідовно) заходи з профілактики захворювання	0,5

12. Огляд літератури та інформаційних джерел

Зформувати власний огляд літератури та інформаційних джерел, висловити свою точку зору

0,4

Самостійна робота № 2.05 Діагностика і перебіг фелінозу у котів (32 години)

Мета заняття: вивчити особливості захворювання; морфологічні, культуральні, біологічні властивості збудників; методи діагностики (клінічні, патологоанатомічні, гістологічні, мікробіологічні та серологічні); засоби лікування та профілактики; заходи з ліквідації захворювання.

Матеріально-технічне забезпечення: таблиці, презентації, кінофільми, мікропрепарати, мікроскопи, предметні скельця, засоби з лікування та профілактики захворювань, засоби інформаційно-телекомунікаційних технологій.

Література:

1. Недосєков В.В., Гонтарь А.М., Сорокіна Н.Г., Кісера Я.В., Інфекційні хвороби собак і котів. Агроосвіта. 2016. - 234 с.
2. Каришева А.Ф. Спеціальна епізоотологія. – Київ : Вища освіта, 2002. – 703 с.
3. Чандлер Е., Гаскелл К., Гаскелл Р. Болезни кошек (Feline Medicine and Therapeutics)/ Пер. с англ., - М.: Аквариум Принт, 2011. -688с.: ил.+24 стр. цв. вкл.
4. Недосєков В.В., Макаров В.В. Міжнародна класифікація хвороб і особливо небезпечні інфекції тварин/ Навчальний посібник. - Київ. – 2010. 120 с.
5. Практикум з ветеринарної вірусології / В.Г. Скибіцький, І.І. Панікар, О.А. Ткаченко та ін. – К.: Вища освіта, 2008. – 208 с.
6. Шевченко Т.П., Будзанівська І.Г., Поліщук В.П. Віруси мікроорганізмів. Курс лекцій: Навчальний посібник. -К.: Глобус, 2013. -150 с.
7. Ілюстраційні матеріали для лекційного курсу з дисципліни «Ветеринарна вірусологія» для студентів ОКР «Магістр», «Бакалавр»/ Методична розробка, Солодка Л.О., Житомир, 2011, 70 с.
8. Стегній Б.Т., Герілович А.П., Лиманська А.Ю., Болотін В.І., Скрипник А.В., Сапко С.А., Анічин А.Ю. Полімеразна ланцюгова реакція у практиці ветеринарної медицини, Науково-методичний посібник, Харків, 2006, 108 с.
9. Правила відбору зразків патологічного матеріалу, крові, кормів, води та пересилання їх для лабораторного дослідження/ Інструкція. - К., 1997.
- 10.Бейлин Н. Математика в биологии и медицине, М., Мир, 1970.
- 11.Таршис М.Г., Константинов В.М. Математические методы в эпизоотологии, М. Колос, 1975, 176 с.
- 12.Vynnycky Emilia, White Richard G. An Introduction to Infectious Disease Modelling. 2016, //anintroductiontoinfectiousdiseasemodelling.com.

- 13.Руководство по поведенческой медицине собак и кошек, Пер. с англ./под ред. Д. Хорвитц, Д. Миллса, С. Хит - М.: Софион. 2005, -368 с.
- 14.Словник-довідник з вірусології / Укладачі:С.Ю. Шевчук, Р.К. Романюк. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. – 36 с.

Інформаційні ресурси

1. Науково-методичний центр інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності вищих навчальних закладів «Агроосвіта», Електронний посібник «Інфекційні хвороби собак і котів»,
http://192.162.132.48:5000/MyWeb/manual/vetmed/Infekciuni_xvorobu_sobak_i_kotiv/Golovna/Golovna.htm
2. Всесвітня організація охорони здоров'я тварин (англ. World Organization for Animal Health, Office International des Epizooties, OIE), [//www.oie.int/](http://www.oie.int/)
3. Terrestrial Animal Health Code, GLOSSARY,
<https://www.oie.int/index.php?id=169&L=0&htmfile=glossaire.htm>
4. Manual of Diagnostic Tests and Vaccines for Terrestrial Animals 2019,
<https://www.oie.int/en/standard-setting/terrestrial-manual/access-online/>
5. Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (англ. Food and Agriculture Organization, FAO), <http://www.fao.org/>
6. Світова організація торгівлі (англ. World Trade Organization, WTO),
<https://www.wto.org/>
7. National Institutes of Health (NIH), <https://www.nih.gov>
8. Всесвітній фонд дикої природи (англ. World Wide Fund for Nature, WWF),
<http://wwf.org/>
9. National Center for Biotechnology Information, U.S. National Library of Medicine, Viral Genomes, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/genome/viruses/>
- 10.Математичне моделювання інфекційних захворювань, Вікіпедія,
[//uk.wikipedia.org/wiki/Математичне_моделювання_інфекційних_захворювань](http://uk.wikipedia.org/wiki/Математичне_моделювання_інфекційних_захворювань)
- 11.Закон України “ Про захист населення від інфекційних хвороб” від 6 квітня 2000 року № 1645-III із змінами,
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14#Text>
- 12.Закон України “Про ветеринарну медицину” від 25 червня 1992 року № 2498-XII із змінами, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2498-12>
- 13.Закон України “ Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення ” від 24 лютого 1994 року № 4004-XII із змінами,
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/4004-12>
- 14.Закон України “ Про тваринний світ ” від 13 грудня 2001 року № 2894-III,
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2894-14>
- 15.Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (Держпродспоживслужба), [//consumer.gov.ua/](http://consumer.gov.ua/)

За період самостійної роботи необхідно:

1. Оформити результати самостійної роботи у вигляді MS Word файлу (*.doc).
2. Використати інформаційні джерела та літературу для вивчення збудника хвороби та внести відповідну інформацію до файлу.
3. Згідно комплексу діагностичних досліджень описати диференціальну діагностику захворювання.
4. Ознайомитись з настановами по застосуванню лікарських засобів, що використовуються за цього захворювання. Подати в файлі план-схему лікування захворювання.
5. Вивчити заходи профілактики захворювання та описати їх план-схему.
6. Підготувати огляд інформаційних джерел щодо захворювання та застосування відповідних сучасних засобів лікування та профілактики.
7. Подати пропозиції та зауваження щодо електронного навчального курсу навчальної дисципліни “Превентивні ветеринарні технології заразних хвороб собак і котів”.

Форма та термін подання результатів: студент подає файл самостійної роботи викладачу кафедри епізоотології, мікробіології і вірусології у строк, визначений графіком навчання.

Завдання: описати феліноз у котів .

Критерії оцінювання: виконана робота оцінюється – 4 балів.

елемент завдання	критерій	бали
1. <i>Означення хвороби (хвороб)</i>	<i>Дати означення хвороби (хвороб)</i>	0,4
2. <i>Історична довідка</i>	<i>Зформувані коротку історичну довідку про хворобу (хвороби), зазначити території поширення в Україні та за кордоном</i>	0,4
3. <i>Характеристика збудника</i>	<i>Охарактеризувати збудника хвороби та вказати його чутливість і стійкість.</i>	0,4
4. <i>Епізоотологічні дані.</i>	<i>Перерахувати епізоотологічні особливості</i>	0,4
5. <i>Патогенез</i>	<i>Розкрити патогенез</i>	0,4
6. <i>Клінічні ознаки</i>	<i>Перерахувати можливі клінічні ознаки</i>	0,4
7. <i>Патолого-анатомічні зміни</i>	<i>Вказати патолого-анатомічні зміни</i>	0,4
8. <i>Діагноз</i>	<i>Вказати хід постановки діагнозу та за яких досліджень діагноз вважають встановленим</i>	0,4
9. <i>Диференційна діагностика</i>	<i>Описати диференційну діагностику</i>	0,4
10. <i>Лікування</i>	<i>Описати які лікарські, засоби</i>	0,5

застосовуються, за яких умов?

Чи є вакцини і які?

11. Профілактика	Описати (попередньо) заходи з профілактики захворювання	0,5
12. Огляд літератури та інформаційних джерел	Зформувати власний огляд літератури та інформаційних джерел, висловити свою точку зору	0,4

8. Методи навчання.

Форми та методи навчання – лекції, лабораторні заняття, самостійна робота згідно програми курсу.

9. Форми контролю.

Форми організації контролю знань, система оцінювання – контроль знань здійснюється шляхом виконання студентами лабораторних завдань, самостійних робіт, виступів з презентаціями, виконання модульних тестів за модульно-рейтинговою системою.

Поточний контроль знань студентів здійснюється на лабораторних заняттях і полягає в проведенні попереднього контролю знань, умінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань з їх обговоренням, виконання контрольних тестів, їх перевірку, оцінювання.

Підсумковий контроль включає модульну форму підсумкового контролю після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практичних занять модуля, його результати враховуються при виставленні оцінки за семестр.

Семестровий контроль проводиться у формі іспитів (у 2-му та 3-му семестрах) в обсязі навчального матеріалу і в терміни, встановлені навчальним планом.

10. Розподіл балів, які отримують студенти.

Оцінювання студента відбувається згідно положенням «Про екзамен та заліки у НУБіП України» від 20.02.2015 р. протокол № 6 з табл. 1.

Поточний контроль				Рейтинг з навчальної роботи R НР	Рейтинг з додаткової роботи R ДР	Рейтинг штрафний R ШТР	Підсумкова атестація (екзамен чи залік)	Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4					
0-100	0-100	0-100	0-100	0-70	0-20	0-5	0-30	0-100

Примітки. 1. Відповідно до «Положення про кредитно-модульну систему навчання в НУБіП України», затвердженого ректором університету 03.04.2009 р., рейтинг студента з навчальної роботи R НР стосовно вивчення певної дисципліни визначається за формулою

$$R_{HP} = \frac{0,7 \cdot (R(1)_{3M} \cdot K(1)_{3M} + \dots + R_{3M} \cdot K_{3M})}{K_{DIS}} + R_{DP} - R_{ШТР},$$

де $R(1)_{3M}, \dots, R_{3M}$ – рейтингові оцінки змістових модулів за 100-бальною шкалою;

n – кількість змістових модулів;

$K(1)_{3M}, \dots, K_{3M}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

$K_{DIS} = K(1)_{3M} + \dots + K_{3M}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі;

R_{DP} – рейтинг з додаткової роботи;

$R_{ШТР}$ – рейтинг штрафний.

Наведену формулу можна спростити, якщо прийняти $K(1)_{3M} = \dots = K_{3M}$. Тоді вона буде мати вигляд

$$R_{HP} = \frac{0,7 \cdot (R(1)_{3M} + \dots + R_{3M})}{n} + R_{DP} - R_{ШТР}.$$

Рейтинг з додаткової роботи R_{DP} додається до R_{HP} і не може перевищувати 20 балів. Він визначається лектором і надається студентам рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня знань студентів з дисципліни.

Рейтинг штрафний $R_{ШТР}$ не перевищує 5 балів і віднімається від R_{HP} . Він визначається лектором і вводиться рішенням кафедри для студентів, які матеріал змістового модуля засвоїли невчасно, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

2. Згідно із зазначеним Положенням підготовка і захист курсового проекту (роботи) оцінюється за 100 бальною шкалою і далі переводиться в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

Оцінка національна	Оцінка ЄКТС	Визначення оцінки ЄКТС	Рейтинг студента, бали
Відмінно	A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 – 100
Добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	82 – 89
	C	ДОБРЕ – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74 – 81
Задовільно	D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	64 – 73

	E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	60 – 63
Незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35 – 59
	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	01 – 34

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

11. Методичне забезпечення

1. Недосєков В.В., Гонтарь А.М., Сорокіна Н.Г., Кісера Я.В., Інфекційні хвороби собак і котів. Агроосвіта. 2016. - 234 с.

12. Рекомендована література

1. Недосєков В.В., Гонтарь А.М., Сорокіна Н.Г., Кісера Я.В., Інфекційні хвороби собак і котів. Агроосвіта. 2016. - 234 с.
(http://192.162.132.48:5000/MyWeb/manual/vetmed/Infekciuni_xvorobu_sobak_i_kotiv/Golovna/Golovna.htm).
2. Каришева А.Ф. Спеціальна епізоотологія. – Київ : Вища освіта, 2002. – 703 с.
3. Ярчук Б.М., Вербицький П.І., Литвин В.П. та ін. Загальна епізоотологія. - Біла Церква, 2002,- 656 с.
4. Чандлер Е., Гаскелл К., Гаскелл Р. Болезни кошек (Feline Medicine and Therapeutics)/ Пер. с англ., - М.: Аквариум Принт, 2011. -688с.: ил.+24 стр. цв. вкл.
5. Недосєков В.В., Макаров В.В. Міжнародна класифікація хвороб і особливо небезпечні інфекції тварин/ Навчальний посібник. - Київ. – 2010. 120 с.
6. Практикум з ветеринарної вірусології / В.Г. Скибіцький, І.І. Панікар, О.А. Ткаченко та ін. – К.: Вища освіта, 2008. – 208 с.
7. Сюрин В.Н., Белоусова Р.В., Фомина Н.В. Диагностика вирусных болезней животных. Справочник. -М.: Колос, 1991.
8. Сюрин В.Н., Самуйленко А.Я., Соловьев Б.В., Фомина Н.В. Вирусные болезни животных. – Москва, ВНИТИБП, 928 с.
9. Борисевич В.Б., Борисевич Б.В. Болезни собак.-К., 1996.-364 с.
10. Шевченко Т.П., Будзанівська І.Г., Поліщук В.П. Віруси мікроорганізмів. Курс лекцій: Навчальний посібник. -К.: Глобус, 2013. -150 с.
11. М. Дей, М. Хорзінек, Р. Шульц та Р. Сквайрс Керівництво з вакцинації собак та котів, розроблене Групою з формування керівництва з вакцинації (VGG) Міжнародної ветеринарної асоціації дрібних тварин (WSAVA),

- 2015, <https://wsava.org/wp-content/uploads/2020/01/WSAVA-Vaccination-Guidelines-2015.pdf>
12. Ілюстраційні матеріали для лекційного курсу з дисципліни «Ветеринарна вірусологія» для студентів ОКР «Магістр», «Бакалавр»/ Методична розробка, Солодка Л.О., Житомир, 2011, 70 с.
  13. Стегній Б.Т., Герілович А.П., Лиманська А.Ю., Болотін В.І., Скрипник А.В., Сапко С.А., Анічин А.Ю. Полімеразна ланцюгова реакція у практиці ветеринарної медицини, Науково-методичний посібник, Харків, 2006, 108 с.
  14. Правила відбору зразків патологічного матеріалу, крові, кормів, води та пересилання їх для лабораторного дослідження/ Інструкція. - К., 1997.
  15. Бейлін Н. Математика в біології і медицині, М., Мир, 1970.
  16. Гаршис М.Г., Константинов В.М. Математические методы в эпизоотологии, М. Колос, 1975, 176 с.
  17. Гаршис М.Г., Черкасский Б.Л. Болезни животных, опасные для человека. - М.: Колос, 1997.
  18. Vynnycky Emilia, White Richard G. An Introduction to Infectious Disease Modelling. 2016, //anintroductiontoinfectiousdiseasemodelling.com.
  19. Руководство по поведенческой медицине собак и кошек, Пер. с англ./под ред. Д. Хорвитц, Д. Миллса, С. Хит - М.: Софион. 2005, -368 с.
  20. Словник-довідник з вірусології / Укладачі: С.Ю. Шевчук, Р.К. Романюк. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. – 36 с.
  21. Епізоотологічний словник
<http://twin.nauu.kiev.ua/vet/vpol.nsf/b3266a3c17f9bb7085256b870069c0a9/80d1fd7045cca177c225730700364b9a?OpenDocument>

Інформаційні ресурси

1. Науково-методичний центр інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності вищих навчальних закладів «Агроосвіта», Електронний посібник «Інфекційні хвороби собак і котів»,
http://192.162.132.48:5000/MyWeb/manual/vetmed/Infekciuni_xvorobu_sobak_i_kotiv/Golovna/Golovna.htm
2. Всесвітня організація охорони здоров'я тварин (англ. World Organization for Animal Health, Office International des Epizooties, OIE),
[//www.oie.int/](http://www.oie.int/)
3. Terrestrial Animal Health Code, GLOSSARY,
<https://www.oie.int/index.php?id=169&L=0&htmfile=glossaire.htm>
4. Aquatic Animal Health Code, GLOSSARY,
<https://www.oie.int/index.php?id=171&L=0&htmfile=glossaire.htm>
5. Manual of Diagnostic Tests and Vaccines for Terrestrial Animals 2019,
<https://www.oie.int/en/standard-setting/terrestrial-manual/access-online/>
6. Manual of Diagnostic Tests for Aquatic Animals,
<https://www.oie.int/en/standard-setting/aquatic-manual/>

7. Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (англ. Food and Agriculture Organization, FAO), <http://www.fao.org/>
8. Світова організація торгівлі (англ. World Trade Organization, WTO), <https://www.wto.org/>
9. National Institutes of Health (NIH), <https://www.nih.gov>
10. Всесвітній фонд дикої природи (англ. World Wide Fund for Nature, WWF), <http://wwf.org/>
11. National Center for Biotechnology Information, U.S. National Library of Medicine, Viral Genomes, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/genome/viruses/>
12. Математичне моделювання інфекційних захворювань, Вікіпедія, [//uk.wikipedia.org/wiki/Математичне_моделювання_інфекційних_захворювань](http://uk.wikipedia.org/wiki/Математичне_моделювання_інфекційних_захворювань)
13. Закон України “Про захист населення від інфекційних хвороб” від 6 квітня 2000 року № 1645-III із змінами, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14#Text>
14. Закон України “Про ветеринарну медицину” від 25 червня 1992 року № 2498-XII із змінами, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2498-12>
15. Закон України “Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення” від 24 лютого 1994 року № 4004-XII із змінами, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/4004-12>
16. Закон України “Про тваринний світ” від 13 грудня 2001 року № 2894-III, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2894-14>
17. Закон України “Про захист тварин від жорстокого поводження” від 21 лютого 2006 року № 3447-IV із змінами, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/3447-15>
18. Закон України “Про ідентифікацію та реєстрацію тварин” від 4 червня 2009 року № 1445-VI із змінами.
19. Закон України “Про аквакультуру” від 18 вересня 2012 року № 5293-VI, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/5293-17>
20. Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (Держпродспоживслужба), [//consumer.gov.ua/](http://consumer.gov.ua/)